

فرم شرح خدمات (RFP) برای تهیه پروپوزال

۱- عنوان تحقیق:

« آسیب شناسی عدم اجرای قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری با تاکید بر ماده (۲) قانون در استان قزوین »

۲- اهداف تحقیق:

- به روز رسانی فهرست نقاط روستایی، مزارع و مکان های موضوع ماده (۲) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری در استان قزوین.
- تهیه بانک اطلاعات اجزاء و عناصر تقسیمات کشوری در استان قزوین.

۳- ضرورت و اهمیت تحقیق:

سرزمین با محدوده جغرافیایی مشخص که دارای جمعیت بوده و از حکومتی مشخص شکل یافته باشد، تشکیل یک کشور را می دهد. با تشکیل کشور، یک ملت رفتار یا شیوه زندگی سیاسی خود را در محیط جغرافیایی ویژه خود شکل می دهد. این تصمیم گیری ملت برای چگونگی اداره امور سیاسی از طریق نظام های حکومتی و سازماندهی سیاسی فضا واقعیت می یابد. کشورها برای اداره فضا و زیستگاه های انسانی، سازماندهی سیاسی فضا را بر اساس عوامل مختلف جغرافیایی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و غیره انجام می دهند و سعی می کنند قلمرو آن، همانند اعضای بدن از هماهنگی و عملکرد مناسبی برخوردار شود و متضمن وحدت ساختاری- کارکردی و توسعه و امنیت کشور باشد. به این ترتیب، یکی از عوامل اساسی و مؤثر در قلمروسازی و مدیریت بهینه سرزمین، سازماندهی سیاسی فضا است. سازماندهی سیاسی فضا از موضوعات اساسی هر حکومتی است که در قالب تقسیمات کشوری به اجرا درمی آید. تقسیمات کشوری از اهم مسائلی است که حکومت ها همیشه به صورت های مختلفی با آن مواجه بوده اند و برای انجام برنامه ریزی های اقتصادی و اجتماعی و بهره برداری بهتر به این امر توجه می کنند. تقسیمات کشوری فعلی ایران با توسعه پایدار سازگاری نداشته و نه تنها نمی تواند کشور را به سوی توسعه ای همه جانبه و انسان محور رهنمون سازد، بلکه خود مانعی جدی بر سر راه توسعه محسوب می گردد. مطالعات صورت گرفته مبتنی بر تقسیمات کشوری در سطح ملی و منطقه ای انجام شده و روستاها مورد توجه شایسته قرار نگرفته اند. با وجود اینکه بیش از هشتاد سال از تصویب قانون تقسیمات کشوری می گذرد؛ این قانون و اصلاحیه های متعاقب آن، نه تنها نتوانسته است نقش زیربنایی خود را در سازماندهی سیاسی فضا ایفا نماید و بر کاستی ها و نارسایی های سرزمینی فائق آید و منافع سطح محلی را تأمین کند، بلکه در راستای فراموشی و عدم توسعه یافتگی و فقدان جایگاه روستاها پیش رفته است. با توجه به مراجعات مکرر و ارایه درخواست ها مبنی بر ثبت نقاط جدید به فهرست اجزاء و عناصر تقسیمات کشوری به منظور بهره مندی از خدمات و امکانات دولتی و عدم بازنگری مجموعه حاضر از سال ۱۳۶۶ تاکنون و عدم اجرای ماده (۲) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری و بهنگام سازی بانک اطلاعات استان قزوین از ضروریات و درجه اهمیت اجرای این پژوهش می باشد.

۴- مساله تحقیق:

تقسیمات کشوری در هر فضای جغرافیایی از فرآیندی پویا و مستمر تبعیت می کند. ضرورت ها و نیروهای که در جریان توسعه ملی جوامع بشری تولید می شوند، دائماً ساختارهای سیاسی - فضایی موجود را به چالش می کشانند و آنها را وادار به انعطاف و اصلاح یا دگرگونی می کنند؛ بنابراین حکومت ها ناگزیر از اعمال تغییرات در تقسیمات کشوری برای دستیابی به اهداف خود در عرصه سیاست داخلی و نیز

عمل به تعهدات و وظایف خود در نظام برنامه ریزی برای توسعه سرزمین هستند. توسعه سرزمین دارای مثلثی سه ضلعی است که اضلاع آن عبارت اند از: تقسیمات کشوری، ساختار اداری و میزان اختیارات؛ آنچه مسلم است تقسیمات کشوری پایه و ظرفی برای دو عامل دیگر بوده و به عنوان یکی از ابزارهای حکومتی، مدیریتی و کنترل فضای جغرافیایی کشور محسوب می شود که اگر به طور صحیح صورت نگیرد انجام هرگونه برنامه ریزی در سطح ملی، منطقه ای و محلی ناموفق می گردد و در تمام سطوح، منجر به نارسایی های عمده خواهد شد. به رغم نقش تقسیمات کشوری در تقویت هویت ملی، متعادل سازی پراکنش فضایی، قومی- فرهنگی شهروندان و همپوشی نسبی با شرایط جغرافیایی، بارورسازی ظرفیت های درون مکانی، فراهم سازی شرایط لازم برای مشارکت مردم در سرنوشت سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خود، عرضه خدمات مطلوب و تأمین بهینه نیازهای مردمی و محلی، زمینه سازی برای توسعه ملی، منطقه ای و محلی؛ بررسی ها نشان می دهد که سازماندهی سیاسی فضا در ایران و به ویژه در سطح محلی با چالش و آسیب هایی همانند عدم وحدت ساختاری - کارکردی و ناهمگنی جغرافیایی، عدم شکل گیری شبکه ارتباطی منظم، بی ثباتی سیاسی، ناکارآمدی قوانین و دستورالعمل ها، ساختار ناهمگون مدیریت در سطح محلی و بلا تکلیفی نظام شورایی، رهاشدگی، بلا تکلیفی و بی قدرتی روستاها و سطوح خرد تقسیماتی در ساختار حاکمیت و نظام تقسیمات کشوری، ضعف تعریف روستا در ماده (۲) تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری، ابهام در قانون تبدیل روستا به شهر و غیره مواجه است که سبب ناکارآمدی نظام تقسیمات کشوری شده است. تداخل مأموریتی- قلمرویی، ضعف وحدت ساختاری- کارکردی، ضعف نظام تأمین در نیازهای روستاها، حاشیه ای شدن روستا در ساختار نظام تقسیمات کشوری، فقدان نقش پذیری سطوح خرد تقسیماتی، ضعف نظام مشارکتی، ناکارآمدی قوانین و آیین نامه ها، مدیریت ناکارآمد، ضعف توزیع منابع مالی- اعتباری و فرمانروایی از بالا به پایین، نارسا بودن الگوی تقسیمات کشوری در پایین ترین لایه های آن (دهستان و روستا)، نظام تقسیمات کشوری در سطح محلی را دچار آسیب کرده و سبب افول جایگاه روستا در این نظام شده است. در سال ۱۳۶۲ و پس از تصویب قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری فهرست اجزاء و عناصر تقسیماتی از دستگاههای اجرایی نظیر جهاد کشاورزی و مرکز آمار ایران اخذ شده که تا به امروز مورد بازنگری قرار نگرفته لذا با توجه به تغییرات گسترده در این حوزه از جمله جابجایی، تخریب، تخلیه، تغییر کاربری و تغییر موقعیت جغرافیایی، بررسی مجدد آن و اعمال تغییرات و اینکه آخرین وضعیت اجزاء و عناصر، هم به جهت کمی و آماری و هم به جهت کیفی و نوع آن، بعنوان مساله مورد نظر در این تحقیق، مطرح است.

۵- سوالات پژوهشی:

- ۱) میزان تغییرات اجزاء و عناصر تقسیمات کشوری در مقایسه با سال ۱۳۶۶ و همزمان با تصویب دهستان بندی چیست؟
- ۲) دلایل عدم اجرای ماده (۲) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری چه می باشند؟

۶- جامعه آماری و قلمرو تحقیق:

جامعه آماری و قلمرو تحقیق حاضر، بررسی بیش از ۷ هزار نقطه شامل روستا، مزرعه و مکان در پهنه ۴۶ دهستان، ۱۹ بخش و ۶ شهرستان استان قزوین می باشد.

۷- دستاورد های مورد انتظار و زمینه های به کارگیری نتایج تحقیق:

- الف- به روز رسانی بیش از ۷ هزار نقطه شامل روستا، مزرعه و مکان در پهنه ۴۶ دهستان، ۱۹ بخش، ۶ شهرستان استان قزوین.
- ب- اجرای قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری و ابلاغ آن به دستگاههای اجرایی استان قزوین.
- پ- مدیریت عناصر مشمول ماده (۲) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری در استان قزوین.

۸- بهره برداران بالقوه از نتایج تحقیق:

دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری استانداری قزوین، دفتر امور روستایی استانداری قزوین، دفتر امور شهری استانداری قزوین، سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان قزوین، فرمانداری ها و بخشداری ها و دهداری های استان قزوین، اداره کل جهاد کشاورزی استان قزوین، دستگاه های اجرایی، نهادهای انقلاب اسلامی و نهادهای عمومی غیردولتی در استان قزوین.

۹- رشته های علمی قابل قبول برای محقق:

جغرافیای سیاسی، علوم اجتماعی، برنامه ریزی روستایی، علوم سیاسی، مدیریت استراتژیک، حقوق.

۱۰- رشته های علمی و تخصص های مورد نیاز در تیم تحقیقاتی:

جغرافیا، علوم اجتماعی، علوم سیاسی، حقوق، نقشه برداری، برنامه ریزی روستایی، مدیریت، آمار، مهندسی نرم افزار.

۱۱- انتظارات ویژه کارفرما از محقق:

الف- برداشت دقیق نقاط و جمع آوری صحیح اطلاعات درخواست شده در طرح.

ب- استفاده از ظرفیت مدیران محلی و منطقه ای در سطح روستا، دهستان، بخش و شهرستان ها.

پ- تعامل حداکثری به منظور پیشبرد درست طرح با دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری استانداری قزوین.

ت- تعامل با معاونت آمار و اطلاعات سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان قزوین به منظور جمع آوری اطلاعات مکانی.